

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, dnia 20 marca 2012 r.

RPO-664999-VII-720.8.1/II/KC

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Pan
nadinsp. Marek Działoszyński
Komendant Główny Policji
ul. Puławska 148/150
02-624 Warszawa

szanowny Panie Komendancie

W dniu 3 października 2011 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Pana Komendanta w związku z problemem prowadzenia pracy wykrywczej w policyjnych izbach dziecka, w tym w P., który został ujawniony na podstawie analizy dokumentacji i informacji uzyskanych od funkcjonariuszy Policji w trakcie wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji. Szczególnie niepokojące były sygnały wskazujące na dokonywanie oceny pracy funkcjonariuszy pełniących służbę w Izbie na podstawie liczby sporządzonych meldunków informacyjnych/uzyskanych informacji o charakterze kryminalnym oraz jawne nakłanianie funkcjonariuszy przez przełożonych do podejmowania tego typu działań.

W odpowiedzi z dnia 7 listopada 2011 r. (nr EKO-7784/11) na ww. pismo Zastępcy Komendanta Głównego Policji wyjaśnił, że zagadnienie to było przedmiotem dodatkowych ustaleń i uzyskane w tym zakresie informacje nie dały podstaw do stwierdzenia, że taka praktyka miała miejsce.

W związku z pojawieniem się wątpliwości wobec uzyskanych wyjaśnień, pozwałam sobie ponownie zwrócić się do Pana Komendanta. Analiza teczek nieletnich, w których gromadzona jest dokumentacja stanowiąca podstawę do umieszczenia nieletniego i jego pobytu w placówce wykazała, iż policjanci w notatkach z rozmów z nieletnimi często odnotowywali uwagę o treści: „nie uzyskano informacji o charakterze kryminalnym”.

KMP nie znajduje uzasadnienia wpisywania ww. uwagi do notatki z rozmów z nieletnim, jeśli funkcjonariusz pełniący służbę w PID nie ma obowiązku dążenia do pozyskania takiej informacji. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z anonimowego

źródła wynika, że policjanci w PID w P., dokumentując przeprowadzaną z nieletnim rozmowę, dodawali wyżej cytowane zdanie ze względu na wywieraną przez przełożonych presję pozyskiwania informacji o charakterze kryminalnym. Cytowane wyżej zdanie miało „chronić” funkcjonariusza przed zarzutem niewykonywania poleceń przełożonych - zapis ten niejako pokazywał, że policjant podejmował próby zdobycia wymaganych informacji. W celach porównawczych dokonano również analizy teczek nieletnich umieszczanych w Policyjnej Izbie Dziecka w L.. Krajowy Mechanizm Prewencji nie odnotował żadnego zapisu o treści podobnej do wyżej wymienionej.

Krajowy Mechanizm Prewencji wielokrotnie podkreślał, że mimo, iż nieletni sprawcy czynów karalnych lub przestępstw mogą stanowić ważne źródło informacji istotnych dla pracy wykrywczej Policji, jednakże czynności pozyskiwania takich informacji nie powinny być przeprowadzane w izbie dziecka. Jak wskazał Zastępca Komendanta Głównego Policji, cyt. *„zgodnie z dyspozycją zawartą w treści § 4 pkt 6 załącznika do decyzji Nr 346 KGP z dnia 9 sierpnia 2004 r. w sprawie pełnienia służby przez policjantów w policyjnych izbach dziecka (Dz. Urz. KGP Nr 16, poz. 101), policjant pełniący obowiązki dyżurnego przeprowadza z nieletnim rozmowę wstępną, dotyczącą całości kształtu jego sytuacji lub zmian, jakie zaszły w jego sytuacji od poprzedniego pobytu w izbie, dotychczasowych zatrzymań i spraw sądowych oraz przyczyn i okoliczności zatrzymania. (...) Czynność ta służy bowiem, lepszemu poznaniu nieletniego, jego środowiska, zainteresowań i umiejętności społecznych.* Dla wyjaśnienia dodam, iż pisząc o pozyskiwaniu od nieletnich informacji o charakterze kryminalnym mam na myśli m.in. sytuacje nakłaniania, zmuszania nieletnich do wyjawienia danych np. na temat innych osób dokonujących przestępstwa lub szczegółowego wypytywania ich wbrew woli o okoliczności popełnionych czynów zabronionych. W pełni zrozumiałą jest natomiast obowiązek dokumentowania przez policjantów w formie notatki służbowej lub meldunku operacyjnego informacji o charakterze kryminalnym, które nieletni dobrowolnie i spontanicznie wyjawiają podczas rozmów z pracownikami Izby.

Mając powyższe na uwadze, chciałbym zwrócić uwagę na potrzebę podkreślania podległym Panu Komendantom funkcji opiekuńczo-wychowawczej policyjnych izb dziecka i zakazu prowadzenia w nich pracy wykrywczej.

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), uprzejmie proszę Pana Komendanta o ponowne ustosunkowanie się do omawianej kwestii.

Z przeziębieniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich